

Nastavni predmet *Geografija* – kriteriji i elementi vrednovanja

Elementi i kriteriji vrednovanja učenika iz nastavnog predmeta **Geografije** u Gornjogradskoj gimnaziji za školsku godinu 2025./2026., utvrđeni su u skladu s *Kurikulumom nastavnog predmeta Geografije* te *Pravilnikom o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi*.

U nastavi geografije primjenjuju se tri osnovna pristupa vrednovanju: vrednovanje naučenoga, vrednovanje za učenje i vrednovanje kao učenje.

Vrednovanje naučenoga

Vrednovanje naučenoga odnosi se na procjenu razine usvojenosti znanja, vještina i stavova na kraju određenog obrazovnog razdoblja u odnosu na kurikulumom definirane ishode. Takvo vrednovanje rezultira ocjenom. U okviru ovog pristupa razlikuju se tri **elementa vrednovanja**:

1.) Geografska znanja – ovaj element obuhvaća činjenično, konceptualno i proceduralno znanje. Ona se provjeravaju usmenim ispitivanjem i pisanim provjerama znanja. Usmena ispitivanja provode se kontinuirano tijekom nastavne godine, dok se pisane provjere planiraju periodično, nakon obrade određene skupine ishoda. Napomena: prof. Skoko provodi samo usmena ispitivanja, bez pisanih provjera znanja.

2.) Geografsko istraživanje i vještine - ovaj element vrednovanja obuhvaća razvoj i praktičnu primjenu grafičkih, statističkih, matematičkih i orijentacijskih vještina. Učenici također provode istraživanja, izrađuju prezentacije i izlažu svoje radove. U ovom elementu dodatno se potiče aktivno sudjelovanje u nastavi pri čemu se vrednuje kontinuirani rad učenika. Kod prof. Maretić i prof. Jelinčić kao oblik motivacije koristi se sustav prikupljanja tzv. pluseva, pri čemu pet prikupljenih pluseva odgovara ocjeni odličan.

Sastavni dio vrednovanja čini i **istraživački rad**. Svaki učenik tijekom dvogodišnjeg obrazovnog razdoblja (1. i 2. razred te 3. i 4. razred) izrađuje najmanje jedan istraživački rad. Tema istraživanja usklađena je s odgojno-obrazovnim ishodima i odabire se u suradnji s nastavnikom. Istraživački rad prilagođen je dobi učenika, provodi se u školi i na terenu, a nastavnik prati tijek rada i vrednuje rezultate. Cilj je razviti samostalnost u prikupljanju, obradi i kritičkom vrednovanju podataka te prezentiranju zaključaka.

3.) Kartografska pismenost – ovim elementom se vrednuje poznavanje elemenata i sadržaja geografskih karata te sposobnost interpretacije prostornih procesa i organizacije prostora. Razina razvijenosti ovih vještina provjerava se usmenim i pisanim ispitivanjima, uključujući i rad sa slijepim kartama.

Vrednovanje za učenje

Vrednovanje za učenje usmjereno je na unapređivanje i planiranje budućeg učenja. Provodi se kroz pitanja tijekom nastave, opažanje rada učenika, rasprave, domaće zadaće, kratke pisane provjere, portfolije i konzultacije. Ovaj pristup ne dovodi do brojčane ocjene, nego učenicima daje povratne informacije o njihovom napretku i načinima kako ga unaprijediti.

Vrednovanje kao učenje

Vrednovanje kao učenje razvija kompetenciju „učiti kako učiti“. Integrirano je u sam proces učenja, a naglasak se stavlja na samoanalizu, samovrednovanje i refleksiju učenika o vlastitom radu. Kao metode koriste se razgovori, pisane refleksije i učeničke mape koje služe praćenju postignuća i osobnog napretka.

Kriteriji za ocjenjivanje pisanih provjera znanja

postotak riješenosti ispita	brojčana ocjena
0 – 49 %	nedovoljan (1)
50 - 64 %	dovoljan (2)
65 – 79 %	dobar (3)
80 – 89 %	vrlo dobar (4)
90 – 100 %	odličan (5)

Zaključna ocjena

Zaključna ocjena iz geografije izvodi se iz sva tri elementa vrednovanja – geografskih znanja, geografskog istraživanja i vještina te kartografske pismenosti. U obzir se uzimaju svi oblici vrednovanja, formativni i sumativni. Zaključna ocjena ne mora biti aritmetička sredina svih ocjena, nego odražava cjelokupni rad i napredak učenika. Ako učenik u drugom polugodištu pokaže znatan napredak, može mu se zaključiti viša ocjena od prosjeka, dok u slučaju pada uspjeha zaključna ocjena može biti niža.

Stručno vijeće nastavnog predmeta Geografija:

Carmen Maretić, prof.

Ivana Jelinčić, prof.

Ivan Skoko, prof.

Sastavila:

Carmen Maretić, prof., voditeljica Stručnog vijeća

Zagreb, 1. 9. 2025.